

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 8 юли 2014 година****относно Националната програма за реформи на Естония за 2014 г. и за становище на Съвета относно Програмата за стабилност на Естония за 2014 г.**

(2014/C 247/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Европейския икономически и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за растеж и работни места — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики и съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът, въз основа на предложенията на Комисията, прие препоръка относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетостта на държавите членки⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политиката за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на препоръките по държави.
- (4) На 9 юли 2013 г. Съветът прие препоръка⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Естония за 2013 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г. На 15 ноември 2013 г., в съответствие с Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾, Комисията представи своето становище относно проекта за бюджетен план на Естония за 2014 г.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2014 г. съгласно Решение 2014/322/ЕС на Съвета от 6 май 2014 г. относно насоки за политиките за заетостта на държавите членки за 2014 година (ОВ L 165, 4.6.2014 г., стр. 49).

⁽³⁾ ОВ C 217, 30.7.2013 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 11).

- (5) На 13 ноември 2013 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2014 г. Също на 13 ноември 2013 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Естония като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) На 20 декември 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (7) На 8 май 2014 г. Естония представи националната си програма за реформи за 2014 г., а на 29 април 2014 г.— своята програма за стабилност за 2014 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (8) Целта на бюджетната стратегия, заложенa в програмата за стабилност за 2014 г., е средносрочната цел да се постигне и да се поддържа през целия период на програмата, както и да се създадат достатъчни бюджетни маржове за икономически трудни времена. В програмата за стабилност се потвърждава предишната средносрочна цел за структурен излишък, която е по-строга от изискваното съгласно Пакта за стабилност и растеж. Преизчисленото структурно салдо на Естония се очаква да се влоши с 0,1 процентни пункта от БВП през 2014 г., като по този начин се отклонява от плана за корекции, преди да се подобри с 0,4 процентни пункта от БВП през 2015 г., и остава близо до равновесието през 2016—2017 г. Освен това в програмата за стабилност се говори за риск от отклонение от целевия показател за разходите през 2014 г. и за риск от значително отклонение през 2015 г. Като цяло планираната корекция към средносрочната цел крие рискове по отношение на придържането към изискванията на Пакта за стабилност и растеж.
- (9) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност, който не е бил одобрен от независима организация, изглежда реалистичен и като цяло в съответствие с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2014 г. Съгласно прогнозата се предвижда структурният дефицит да се влоши с 0,1% от БВП през 2014 г., което ще доведе до несъответствие от 0,3% от БВП спрямо изискваната корекция и до значително отклонение при оценка за период от две години. През 2015 г. Комисията предвижда допълнително влошаване на структурното салдо от 0,2% от БВП, което посочва значително отклонение от изискваната корекция, насочена към постигане на средносрочната цел. През периода 2014—2105 г. се очаква също така значително отклонение по отношение на целевия показател за разходите. Въз основа на оценката на програмата за стабилност за 2014 г. и на прогнозата на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че съществува риск от значително отклонение от средносрочната цел през 2014 г. и 2015 г. Правилото за структурното салдо, целящо съобразяване с Договора за стабилност, координация и управление, влезе в сила за Естония на 23 март 2014 г. посредством нейния нов закон за държавния бюджет, но това правило все още предстои да бъде допълнено от засилване на обвързващия характер на многогодишните разходни цели.
- (10) Що се касае до пазара на труда, беше постигнат значителен напредък в намаляването на младежката и дълготрайната безработица. Особено внимание следва да се обърне на мерките за предоставяне на стимули за работа на лицата с ниски трудови доходи. Необходими са допълнителни усилия за преодоляване на нарастващия недостиг на работна ръка, включително този вследствие от напускането на пазара на труда поради причини, свързани с остаряване, здравословно състояние и увреждания. В този смисъл навременното приемане и прилагане на реформата относно работоспособността е от съществено значение, като същевременно се осигурява наличието на услуги за подпомагане. Ефективността на разходите в областта на семейната политика може да бъде допълнително подобрена, включително чрез насърчаване на достъпа до услуги, свързани с грижи за деца. Очаква се това да насърчи ранното завръщане на жените на пазара на труда и да намали трайните големи различия в заплащането между двата пола. Трябва да бъдат активизирани усилията за насърчаване на предприемачеството и създаването на работни места извън Талин и Тарту, за да се предотврати нарастването на различията в икономическото развитие и да се намали безработицата, особено сред нискоквалифицираните лица.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

- (11) Наскоро бяха приети реформи в областта на образованието и обучението с цел приважване на образованието в съответствие с изискванията на пазара на труда. Ще бъдат необходими допълнителни усилия за улесняване на прехода от образование към заетост. Ще трябва да се положат системни усилия, включващи по-специално социалните партньори, за да се повиши участието в професионалното образование и обучение и ученето в процеса на работа, особено чиракуването. Изпълнението на стратегията за учене през целия живот изисква значителни усилия, за да доведе до силно необходимите равнища на квалификация, повишаване на квалификацията и преквалификация, особено за хората, намиращи се в слаба позиция спрямо пазара на труда. Налице е рамка за интелигентна специализация, в която са включени Стратегията за предприемачество и растеж и Стратегията за научноизследователска, развойна и иновационна дейност, поставя се акцент върху общите приоритети и се доразвива тематичната специализация. Следва да продължат усилията за интернационализация и определяне на приоритети в рамките на системата за научноизследователска, развойна и иновационна дейност, като се има предвид малкият размер на икономиката.
- (12) Естония продължава да се отличава с много висока интензивност на потреблението на ресурси. Отбелязан е напредък по отношение на енергийната ефективност в обществените сгради, но усилията трябва да бъдат продължени и увеличени, по-специално в жилищния и промишления сектор. Постигнат е съществено напредък по отношение на управлението и депонирането на отпадъци, същевременно следва да се гарантира икономическата жизнеспособност на рециклирането. Мерките в Плана за развитието на транспорта следва да бъдат приложени, по-специално за да може Естония да ограничи емисиите на CO₂ в секторите извън СТЕ. Енергийната ефективност на транспорта на товари може да бъде подобрена чрез използване на устойчиви видове транспорт. Използването на обществения транспорт може да се увеличи допълнително чрез засилване на взаимното допълване на регионалните мрежи и междусистемните връзки между автобусния и железопътния превоз на пътници. Използването на частни автомобили нараства, същевременно средната възраст на парка от пътнически автомобили е почти два пъти по-висока от средната за ЕС, а новите пътнически автомобили са сред най-замърсяващите в Съюза. Необходимо е съществено засилване на екологичните стимули, включително в областта на данъчното облагане. Макар и да са предприети обещаващи стъпки по отношение на трансграничните енергийни връзки, цялостното свързване на естонския енергиен пазар със Съюза ще изисква време и инвестиции.
- (13) Увеличаващите се регионални различия в съчетание с отрицателните демографски тенденции, неефективността и липсата на сътрудничество между местните власти възпрепятстват потенциала за развитие на Естония. Това отразява отчасти продължаващото несъответствие между фискалния капацитет и отговорностите, с които са наговорени малките общини, както и ограничените икономии от мащаба. За да бъдат ефективни мерките за активизиране и мерките на пазара на труда, е необходимо по-ефективно и достъпно предоставяне на качествени обществени услуги на местно равнище, в зависимост от областите на услугите и въз основа на минимални стандарти за услугите, особено в секторите на транспортните услуги, услугите за дългосрочни грижи, образователните услуги в ранна възраст и социалните услуги.
- (14) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Естония. Тя направи оценка на националната програма за реформи и програмата за стабилност. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (16) В рамките на европейския семестър Комисията извърши и анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. Въз основа на това Съветът е издал конкретни препоръки, отправени към държавите членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Естония следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

(1) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(2) Вж. страница 141 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през периода 2014—2015 г.:

1. Да укрепи бюджетните мерки за 2014 г. предвид появата на несъответствие в размер на 0,3 % от БВП съгласно прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2014 г., което насочва към риск от значително отклонение спрямо изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Да укрепи значително бюджетната стратегия през 2015 г., за да осигури постигане на средносрочната цел, и след това да я поддържа на същото равнище. Да допълни планираното бюджетно правило чрез въвеждането на правила за многогодишните разходи с по-обвързващ характер в средносрочната бюджетна рамка и да продължи да подобрява ефикасността на публичните разходи.
2. Да създаде по-добри стимули за работа посредством мерки, насочени към лицата с ниски трудови доходи. Да постигне по-голяма целенасоченост на усилията за активизиране, като осигури навременното приемане и прилагане на реформата относно работоспособността. Да повиши ефикасността и ефективността на разходите в областта на семейната политика, като същевременно подобри наличността и достъпността на услугите за грижи за деца. Да въведе координирани мерки за подпомагане на икономическото развитие и предприемачеството в регионите, изправени пред висока безработица.
3. Да осигури съответствието с пазара на труда на системите за образование и обучение и да повиши равнищата на умения и квалификации, като разшири обхвата на мерките за учене през целия живот и системно увеличава участието в професионалното образование и обучение, включително чиракуването. Да засили допълнително определянето на приоритети и специализацията в системите за научни изследвания и иновации и да укрепи сътрудничеството между предприятията, висшите училища и научноизследователските институти, за да допринесе за международната конкурентоспособност.
4. Да повиши усилията за подобряване на енергийната ефективност, по-специално в жилищните и промишлените сгради. Да засили съществено екологичните стимули в транспортния сектор, за да създаде условия за мобилност с по-ниско потребление на ресурси. Да продължи да развива трансграничните връзки със съседните държави членки, за да разнообрази енергийните източници и насърчи конкуренцията чрез по-добра интеграция на балтийските енергийни пазари.
5. Да постигне по-добър баланс между приходите на местната администрация и възложените ѝ отговорности. Да подобри ефикасността на местните власти и да гарантира предоставянето на качествени обществени услуги на местно равнище, особено социални услуги, допълващи мерките за активизиране.

Съставено в Брюксел на 8 юли 2014 година.

За Съвета
Председател
P. C. PADOAN